

Jungfrukusten unik i Sverige

Gävleborgs kustlän består av en värdefull kuststräcka utefter Jungfrukusten.

Från Axmar till Gävlebuktens öar utbreder sig södra Bottenhavskustens största oexploaterade skärgårdsområde och Gävleborgs läns största naturreservat. Här kan vi besöka den unika Kusön, känd för sitt bestånd av havsörn, svärta och roskarl, Svartstensudden, Gåsholma och Synskär med förhöjda naturvärden hela kuststräckan ner till Harkskärsfjärdens Natura 2000-område med riksintresse för naturvård. Av Länsstyrelsen angett som blivande naturreservat.

Gävle kommun uppmärksammar i översiktsplanen **Iggöns naturvärde som mycket högt bevarandevärde¹, av riksintresse för naturvård², samt av stort värde för friluftsliv.**

”Betydelsen för friluftslivet är stort under hela året, bl.a som en välbesökt lokal för fågelskådning där flyttande o rastande fåglar kan studeras från öns östra kust.³

... Områdets naturvärden behöver formellt skydd och naturreservatsutredningar pågår.”⁴

Gävle kommun avser att satsa på fler attraktiva kustnära bostäder, **”i de Kulturhistoriskt intressanta miljöerna: Säljemar- Iggön”**. (s 174).

Gävle kommun avser att **”Stärka besöksnäringen och utveckla kustens tillgänglighet för besökare, prioriterade framtida investeringar anges bl.a Säljemar – Iggön”**. (s. 175).

Av Särskilt intresse för friluftsliv utmärks Iggön som **”områden i havsområdet av särskilt intresse för friluftslivet**. (s173).

”Friluftslivet ska förstärkas och vid konflikt mellan friluftsliv o naturvärden, ska bör naturvärdena ges företräde”.

Naturvårdsverket beskriver hur många havslevande fågelarter som alfågel, ejder och svärta, minskar drastiskt i Östersjön. Deras livsmiljöer påverkas bland annat av vindkraftsparkerna i södra Östersjön. En art som alfågel övervintrar och är helt beroende av grunda utsjöbankar med rik förekomst av blåmusslor. Forskning tyder på att vissa arter, däribland alfågel, oftast inte återvänder till ett område som exploaterats.⁵

Alfågelbeståndet i svenska farvattnen har minskat med 74 % på mindre än 25 år.

Den övervintrande alfågelpopulationen i kategorin *Starkt hotad* (EN) på svenska rödlistan.⁶

På Jungfrukusten häckar bl.a alfågel.

Iggön är den främsta tillgängliga kustlokalen i Gästrikland med spännande skådning året runt. Halvöns yttersta spets mot NO är genom sitt geografiska läge en bra sträcklokal. I området har ca 215 arter iakttagits, bland dem en lång rad sällsynta arter.

(citrat Gävle fågelklubbs hemsida).

¹ Gävle kommuns översiktsplan, sid. 81.

² Gävle kommuns översiktsplan, sid. 91 och sid. 173.

³ Gävle kommuns översiktsplan, sid. 94 och sid. 99.

⁴ Gävle kommuns översiktsplan, sid. 180.

⁵ <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Vindkraft/Vindkraft-till-havs-och-faglar/>

⁶ www.naturvardsverket.se

VISION JUNGFRUKUSTEN är en ideell förening bestående av kustnära företagare, fastighets- och skogsägare, fågelskådare, skogsmullar och andra som vistas på Jungfrukusten. Vi vill verka för bevarande av vår unika och värdefulla natur och kulturmiljö. Vi tar aktivt ställning för en medveten långsiktig och hållbar fossilfri framtid genom medveten satsning på miljöarbete.

Vi har hittills funnit gott stöd i samarbetet mellan länets kommuner i Jungfrukusten.se och i Gävle kommuns Översiktsplan för vårt arbete.

Kustnära vindkraft

I dagsläget har ett företag planer på att etablera norra Europas största vindkraftsindustri i havet vid Jungfrukusten. Man anger områdets storlek till 8 x Gävle stads yta; 320 km² (!) med kraftverkstorn totalhöjd på 325m höjd (samma höjd som Eiffeltornet). Ett av de föreslagna områdena, Utposten, ligger 3 km från **Iggöns norra udde; Gästriklands främsta fågelokal.**

Ansökan om att bygga industrin ligger redan hos Mark- och Miljödomstolen. Innan ens ett litet antal kustboende bjudits in till samråd, har Kommunstyrelsen i Gävle kommun yttrat sig positivt till planerna, utan att ta skaffa nödvändiga kunskap om projektet. Nämda område Utposten finns med som utredningsområde i Översiktsplanen, vilket går stick i stäv med den samma Översiktsplans angivna riktlinjer för att ”Utvecklingen av kusten ska ske på ett sådant sätt att **Befintliga värden ska stärks o bevaras. Stora delar av kust o havsområdet är av riksintresse för naturvård.**”

Enligt dokumentet ”Vindkraft i Gävle kommun” har områdets lämplighet för vindbruk ännu inte utretts.⁷

Om företaget får ansökan beviljad kommer de – efter egen utsago – att sälja beslutet till ett utländskt bolag för att exportera elen till Tyskland och Polen, inte till Gävleborg. Detta kommer att – som annan befintlig vindkraftsindustri – att hanteras av specialiserade multinationella företag. Inga arbetstillfällen kommer att uppstå i vår region, ingen el tillgodogöras oss, istället säljer vi ut våra dyrbaraste naturvärden och möjlig framtida kulturmiljö till att exploateras till industriområde.

Detta skulle grusa alla våra småföretag som nu etablerat sig och långsamt växer som en framtida ekonomi i glesbygd längs kusten. Från alla kustorter inom 8 mils radie från industriparkerna kommer man att få beskåda en skog av Världens Högsta vindkraftverk i Gävlebukten De blinkar skarpt sken och ljuder dovt o ihållande dygnet runt och året runt. Ingen får vistas i närheten av vindkraftparker enligt säkerhetsavstånd som är större med storleken på kraftverken.

Vi föreslår att Gävle kommun gör den utredning av konsekvenserna av kustnära industrietablering som måste föregå beslut av storskalig industri i sårbar kustmiljö.

Vi föreslår att Gävle kommun yttrar sig tydligare och mer genomarbetat i denna fråga än vad som tidigare gjorts.

Vi föreslår att kommunen tar ställning mot exploatering av så strandnära industri som här planeras.

Föreningen Vision Jungfrukusten

⁷ Vindkraft i Gävle Kommun, sid 47